

1. Feladatkör, tevékenység, szervezeti változás

1.1 Intézményazonosító adatok

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH vagy Hivatal) a gazdaság, a tudomány és a kultúra szellemi értékeinek az oltalmáért, a szellemi tulajdon védelméért felelős országos illetékességű kormányzati főhivatalként működik.

Az SZTNH felügyeletét az innovációs és technológiai miniszter látja el, költségvetése a XVII. fejezet 09-es címét képezi.

A Hivatal feladat- és hatásköre a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) XIV/C. fejezetének 115/D-115/L. §-ai alapján kiterjed az iparjogvédelem és a szerzői jog területére, valamint a kutatás-fejlesztési tevékenységek minősítésére, továbbá 2017-től a korai fázisú vállalkozások és a korai fázisú vállalkozásokat támogató vállalkozások nyilvántartásba vétele iránti eljárásra.

1.2 A tevékenységi struktúra és elmozdulásai, az év során teljesült feladatok

A Hivatal tevékenységi struktúráját a szellemi tulajdonvédelemre és ezen belül elsődlegesen az iparjogvédelemre és a kutatás-fejlesztési tevékenységre vonatkozó, valamint a szerzői joggal összefüggő számos specifikus törvény, kormány- és miniszteri rendelet szabályozza.

A Hivatal hatósági feladatait a nemzetközi és hazai előírásokkal összhangban, a 2019. évre vonatkozó, a felügyeletet ellátó miniszter által jóváhagyott munkatervben foglaltaknak megfelelően látta el. Kiemelendő, hogy a Hivatal 2010 óta folyamatosan az ISO 9001 minőségirányítási szabvány szerint tanúsított rendszerben működik.

A 2019. évben a Hivatal a jogszabályban rögzített közfeladatait maradéktalanul ellátta a szabadalom, védjegy, szerzői jog és K+F tevékenység minősítése területén.

A hatósági tevékenység mennyiségét jellemzi, hogy az SZTNH által meghozott intézkedések száma 2019-ben is meghaladta a százezret, a benyújtott és iktatott hatósági ügyiratok száma pedig a 42 ezret. A Hivatal ellátta az oltalmak megadását és lajstromozását követően az ún. lajstromvezetéssel kapcsolatos feladatokat több mint 31 ezer Magyarországon hatályos szabadalom, 54 ezer nemzeti védjegy, 3,3 ezer formatervezésiminta-oltalom és több mint 800 használatiminta-oltalom tekintetében.

Az SZTNH-hoz 2019-ben összesen 146 kutatás-fejlesztési tevékenység minősítése iránti beadvány érkezett, amelyből 52 volt az előzetes projektminősítési kérelmek száma továbbá 91 szakértői véleménykérés került benyújtásra.

A Hivatal által szervezett alap-, közép- és felsőfokú iparjogvédelmi, valamint az alap- és középfokú szerzői jogi tanfolyamok, továbbá a különböző szervezetek számára tartott céltanfolyamok az ismeretátadás és tudatosságnövelés fontos hazai fórumai. Önálló tantárgyként 9 felsőoktatási intézmény 12 karán került sor szellemi tulajdon-védelmi képzésre, ezen kívül 8 egyetemen folyik más tantárgyakhoz kapcsolódva szellemi tulajdon-védelmi ismeretek oktatása, a képzések összesített óraszama 2019-ben 632 volt, a képzésben 2155 fő részesült.

1.3. Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, korszerűsítési intézkedések

Az SZTNH teljes szakmai felső vezetése megújult 2019 folyamán. Az intézmény felügyeletét ellátó miniszter egyetértésével közös megegyezéssel a hivatal elnökének jogviszonya is megszűnt 2019 márciusának közepén. Az innovációs és technológiai miniszter 2019. február 1-jei hatállyal *dr. Németh Gábort* nevezte ki a hivatal új jogi elnökhelyettesévé, 2019. március 15-étől *Pomázi Gyula* urat nevezte ki az SZTNH elnökének. A Hivatal szakmai felső vezetése *Gyevainé Virág Dóra* asszony 2019. május 15-ével történő műszaki elnökhelyettesé történő kinevezésével vált teljessé.

A Hivatal 2019-ben megkezdte belső ügyviteli rendszerének fejlesztését, aminek alapját az EUIPO Back Office elnevezésű rendszere adja. Az informatikai terület által 2019-ben elvégzett főbb fejlesztési feladatok közül kiemelkednek azok az informatikai fejlesztések, amelyek a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2015/2436 irányelv rendelkezéseinek hazai átültetésével kapcsolatban, illetve a védjegyekről és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi törvény 2019-ben hatályba lépett módosításával váltak szükségessé. Ezek a fejlesztések lehetővé tették az új típusú védjegyek (hang, mozgás, multimédia, hologram bejelentések) befogadását és feldolgozását.

A Hivatal több további fontos informatikai fejlesztésről gondoskodott, szoftver üzembehelyezési projektet valósított meg 2019 folyamán (így pl.: *Windows 10*; *ELO* iratkezelő rendszer 10-es verzió; *Hungarotéka* portál; *CPC (Cooperative Patent Classification)* adatszolgáltatás; *Image Search* adatfeltöltés; *TM View*, *DS View* adatszolgáltatások kapcsán a védjegyek szenioritási adatai; árujegyzék fordítását támogató *ÁRFOR*).

Az elmúlt évben elvégzett fontosabb feladatok között szerepelt többek között az információbiztonsági kockázatok kezelése, illetve a 2019-re vonatkozó információbiztonsági kockázatjavítási terv teljesítése.

2. Az előirányzatok alakulása

Előirányzatok teljesítésének levezetése

Megnevezés	2018. évi tény	2019. évi eredeti előirányzat	2019. évi törvényi módosított előirányzat	2019. évi módosított előirányzat	2019. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	4 465,1	3 758,6	0,0	5 558,6	4 832,7	108,2	86,9
ebből: személyi juttatás	1 663,8	1 582,3	0,0	2 372,3	2 046,7	123,0	86,3
ebből: dologi kiadás	1331,2	1 455,2	0,0	1 630,7	1 461,8	109,8	89,6
ebből: egyéb m. kiadások.	658,6	156,0	0,0	268,9	267,4	40,6	99,5
Bevétel	4 140,5	3 758,1	0,0	4 303,3	4 303,3	103,9	100,0
Támogatás	0,6	0,5	0,0	0,5	0,5	83,3	100,0
Költségvetési maradvány	1 578,7	0,0	0,0	1 254,8	1 254,8	79,5	100,0
Létszám (fő)	210	196	0	177	177	84,3	100,0

A Hivatal 2019. évi eredeti kiadási előirányzata 3 758,6 millió forint, módosított előirányzata 5 558,6 millió forint, a teljesítés 4 832,7 millió forint (86,9%) volt.

A Magyarország 2019. évi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény 9. § (5) bekezdésében a költségvetés javára előírt 111,0 millió forint költségvetési befizetési kötelezettséget a Hivatal maradéktalanul teljesítette.

2.1. Kiadások

2019-ben a kiadások 42,4%-át a személyi juttatások, 30,2%-át dologi kiadások, valamint 5,5%-át az egyéb működési kiadások képezték.

Létszám és a személyi juttatások

Az SZTNH engedélyezett létszáma 2019. évben 189 fő volt, munkajogi zárólétszáma 190 fő, míg az éves átlagos statisztikai állományi létszám 177 fő, amelyből az egyéb bérrendszerben foglalkoztatottak száma 11 főt tett ki.

A Hivatal szakmailag jól felkészült, magasan kvalifikált, nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező, több nyelvet jól beszélő (85%) munkatársi, kormánytisztviselői állománnyal rendelkezik és rendelkezett 2019-ben. A dolgozók 90,0 %-a felsőfokú végzettségű, illetve többen rendelkeznek tudományos fokozattal, illetve doktori címmel.

A személyi juttatások eredeti előirányzat 1 582,3 millió forint, módosított előirányzat 2 372,3 millió forint, a teljesítés összege 2 046,7 millió forint volt, ami a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (Kit.) bevezetésével 23,0 %-kal meghaladta az előző évi tényadatot.

Dologi kiadások

2019-ben a dologi kiadások módosított előirányzata 1 601,3 millió forint, a teljesítés 1 464,0 millió forint volt, amely 91,4 %-s teljesítést jelent. Ugyanakkor az előző év teljesítéséhez képest 10,0%-kal növekedett. A dologi kiadások 43%-át, mintegy 494,0 millió forintot a Hivatal informatikai rendszereihez kapcsolódó szoftverkövetések, informatikai szakértői szolgáltatások, valamint a hozzájuk kapcsolódó ÁFA összege képezte.

A dologi kiadások mellett jelentős értéket képviseltek az egyéb működési célú kiadások is, amelyek összege 267,4 millió forint volt, ami az előirányzat 99,5 %-os teljesülését mutatja.

Felhalmozási kiadások

A felhalmozási kiadásokra tervezett előirányzat 223,6 millió forint volt, amely a Hivatal bevételeinek évközi növekedése és a 2017. évi tartalék felhasználása miatt 777,3 millió forintra módosult. Az év során többek között nettó 218,8 millió forintot fordított a Hivatal immateriális javak beszerzésére. A hivatali ingatlanokon jelentős összegű (nettó 218,8 millió forint) beruházási, felújítási munkák valósultak meg. Informatikai eszközök beszerzésére nettó 130,5 millió forintot, egyéb tárgyi eszközökre 75,7 millió forintot költött a Hivatal.

2.2. Bevételek alakulása

A Hivatal eredeti bevételi előirányzata 3 758,1 millió forint, a módosított előirányzat 4 303,3 millió forint, a teljesítés 4 303,3 millió forint volt.

Ezen összegek további 0,5 millió forint központi bérkompenzációs, valamint a garantált bérminimum biztosítását célzó támogatással és 1 254,8 millió forint maradvány-igénybevételi összeggel egészültek ki.

Bevételek 95,0 %-a közhatalmi bevételekből (4 086,8 millió forint), 4,0 %-a működési bevételekből (171,0 millió forint), 0,9%-a működési célú átvett pénzeszközökből (39,9 millió forint) származott.

A közhatalmi bevételek 9 féle szellemi tulajdonvédelmi kategóriára (köztük a szabadalomra, a védjegyekre, a szerzői jogi hatósági tevékenységre) tagolódnak, amelyhez kapcsolódóan a hivatal 150 féle jogcímet és évi mintegy 42 ezer db befizetési tételt kezel. A fejlett nemzetgazdaságok iparjogvédelmi rendszereinek megfelelően a beérkező díjak legtöbbször – különösen, de nem kizárólag a bevételek tekintélyes részét adó oltalom-fenntartási díjak – nem adók módjára behajtható, és nem egy adott tárgynapon esedékessé (behajthatóvá) váló követeléseken alapul. A 4 086,8 millió forint összegű közhatalmi bevétel 75,2 %-a a legnagyobb iparjogvédelmi jogintézményekhez kapcsolódó, azaz a kiegészítő oltalmi tanúsítvánnyal egybeszámított szabadalmi szakterületi díjbevételekből, 19,9 %-a a védjegyoltalmakból, 2,7 %-a szerzői jogi szakterületről és 2,2 % egyéb hatósági területek díjbevételeiből származott.

3. Európai uniós forrásból megvalósuló projektek alakulása

A hivatalnak – sok más nemzetközi intézményközi szaktámogatási program mellett – 2019-ben egy Európai uniós forrás felhasználásával megvalósult projektje volt.

A 2015. december 15-én indult kis- és középvállalkozások (kkv) részére nyújtott, a szellemi tulajdonvédelmi szolgáltatások támogatását célzó Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programjából finanszírozott VIP4SME (Value Intellectual Property for SMEs) projekt 2019. december 15-vel lezárult.

A projektben a Hivatal a nemzeti hivatalok közötti tapasztalatcserén alapuló tudásbázis fejlesztésével és menedzsmentjével foglalkozó munkacsoportban vett részt, amihez a projektben 67 520,00 euró támogatás állt a Hivatal rendelkezésére. Az utólagos finanszírozású támogatás intenzitása 100%. A támogatás 50%-a 2016 februárjában előlegként folyósításra került, amelyből mindössze 11 933,86 eurót használt fel a hivatal a négy év alatt.